

Bilag 2c. Konsekvensbeskrivelser af bevillingsudløb i 2020 med fortsat genfinansieringsbehov

Socialforvaltningen har kontaktet tilbud og initiativer med udløb mhp. at indhente deres beskrivelser vedr. konsekvenserne af udløb.

Beskrivelserne indgår i Socialudvalgets arbejde frem mod Socialudvalgets budgetforslag 2021. Det skal i den forbindelse understreges, at Socialforvaltningen ikke har redigeret i de modtagne beskrivelser.

Bevillingsudløb med fortsat finansieringsbehov	Sidetal
Børnefamilier med særlige behov	
Sikker By – SSP18+	3
Sikker By – Udvikling af Gadepulsen+	5
Barnets Ven (SOF-BUF-samarbejde)	6
Børn, Unge og Sorg	7
Videreførelse af Socialrådgivere på daginstitutioner	10
Borgere med sindslidelse og udsatte voksne	
Netværket Thorvaldsen	14
Døgnåbent i permanent stofindtagelsesrum	15
Sikker By – Udsatte team Christiania	18
Morgencaféen	19
Reden	20
Pædagoger og sygeplejersker på tre socialpsykiatriske botilbud	23
Udgiftsstigning på ambulans alkoholbehandling	24
Muhabet	25
Fremtidsfabrikken	29
Håndtering af påbud på det socialpsykiatriske område og flytning af udadreagerende borgere med svære psykiske lidelser	34
Bevilling til Københavns Kommunes hjemløseindsats	35
Borgere med handicap	
Stigning i antallet af modtagere af en BPA-ordning	37
Videreførelse af bevilling til Voksenklubben Lavuk	38
Overførsler mv.	
Videreførelse af forhøjet vejledende rådighedsbeløb	40

Nedenfor er tilbuddenes input indsat.

Børnefamilier med særlige behov

Sikker By – SSP18+

Baggrund/problemstilling

Københavnerteamet har siden 2013 inkluderet 18+ unge i den bydækkende opsøgende gadeplansindsats. Der ses fortsat et stort behov for at arbejde med målgruppen af uroskabende unge over 18 år. Målgruppen omfatter herunder unge, som er udenfor uddannelses- og beskæftigelsesområdet, og hvor flere bevæger sig i periferien af bandemiljøet.

Hvad er formålet

Formålet med indsatsen er at øge dialogen med de unge, herunder kunne arbejde med at rykke dem væk fra banderelationer og over mod sunde fællesskaber. Den øgede volumen har haft betydning for, hvor mange vi kan nå, men har også betydet, at vi ikke skal skelne mellem om den gruppe, vi møder, er over eller under 18 år. Det er væsentligt at kunne arbejde med grupperne som grupper og kunne bygge de holdbare relationelle platforme i hverdagen, der gør det muligt at agere med autoritet i de akutte situationer.

Når der opstår akutte kriser i byen som følge af bandeuro, Paludan-demonstrationer eller lignende, kan vi med indsatsen rykke akut ud og agere så uroligheder dæmpes, i tæt koordinering med SSP-18+. Vi oplever at have en stor gennemslagskraft, der bunder i, at vi i hverdagen netop har de unge i tale og opleves som nogen, de unge gerne vil i dialog med.

Formålet med at optrappe indsatsen har også været at øge trygheden for borgerne, ved at reducere/dæmpe uroligheder. Endelig giver indsatsen mulighed for, at andre indsatser kan tilkalde assistance fra Københavnerteamet, hvis der opstår bekymrende ungegrupperinger, der gør det vanskeligt at løfte deres opgaver.

Hvad laver Københavnerteamet i denne sammenhæng

Indsatsen består af opsøgende gadeplan, relationsdannende aktiviteter, samt råd- og vejledning. Vi formår at bygge bro til sunde fællesskaber, viser de unge de kan andet end ballade, hjælpe dem med at få øje på deres ressourcer

Vi er organiserede, så vi er fleksible og kan agere akut bydækkende, således vi kan tilpasse indsats, arbejdssted og arbejdstid til det, der er brug for. Det betyder, at vi kontinuerligt har fingeren på pulsen, og at de unge møder voksne, de har tillid til, når de befinder sig i en situation med øget uro. Det har betydning for deres muligheder for at vælge de rigtige løsninger til.

Hvad giver indsatsen mulighed for

Bevillingen til de over 18årige gør det muligt for os at navigere i et gademiljø, hvor grupper ofte består af både store børn og unge voksne. Det har betydning for de relationer, vi kan danne, og for vores muligheder for at agere på gruppeniveau.

Med bevillingen er det muligt for os at være massivt til stede ved alle større begivenheder (fx bandeuro, Paludan-demonstrationer mv) uden at droppe den almindelige gadeplansindsats.

Det, at vi har mulighed for at gå ind i sager med over 18 årige, yde råd og vejledning, og støtte dem i brobygning til uddannelse og arbejde, er med til at få nogle unge mennesker væk fra gaden og ind i sunde fællesskaber. Vi arbejder tæt sammen med SSP-18+, Københavns Politi, Sikker By, Helhedsplanerne og Tryghedspartnerskaber, udover SOF, BUF og KFF.

Hvad sker der hvis indsatsen ophører

- Færre gadeplansmedarbejdere på gaden
- Større utryghed blandt borgerne
- Risiko for øget konfliktniveau blandt ungegrupper på tværs af byen
- Flere unge der falder gennem systemet
- Flere unge optages i bandemiljøet
- Manglende identifikation og kendskab til målgruppen
- Flere udsatte unge, med manglende kontakt til systemet

Citater

Citat fra brugertilfredshedsundersøgelsen 2019:

"Man bliver lyttet til og får den hjælp man har brug for"

"bliv ved med at gøre hvad I gør, I er fantastiske"

"jeg vil gerne have et job hos dem"

Citat fra politiinspektør Tommy Laursen:

Det ansvar de viser i deres opgaveløsning forplanter sig helt sikkert ud i de forskellige miljøer, og jeg er sikker på, at de qua dette arbejde vil opleve en kæmpe respekt i deres fortsatte arbejde ikke mindst fra os og de øvrige samarbejdspartnere, men så sandelig også og ikke mindst fra de unge.

På vegne af Københavnerteamet

Sami El Shimy
Leder
Københavnerteamet

Sikker By – Udvikling af gadepulsen+

De primære konsekvenser ved ophør af bevilling er markant mindre kontakt til den mest udfordrede del af uhensigtsmæssige ungemiljøer på gadeniveau, eller egentlige bandegrupperinger på indre Nørrebro. Decimeringen af dialogen med og kontakten til disse ungemiljøer vil primært få følgende konsekvenser, set fra 18+ ledelsen i Københavns Kommune:

- 1) På den korte bane kan et bevillingsophør medføre uroligheder og dermed øget utryghed på Nørrebro.
- 2) Der vil være væsentligt mindre dialog med og kontakt til den del af 18+ målgruppen, som formodes involveret i egentlig organiseret kriminalitet vil på sigt betyde, at det vil blive vanskeligere for disse unge at træde ud af kriminelle miljøer og blive en del af normalsamfundet.
- 3) Unge i periferien af bandekriminalitet på Indre Nørrebro vil ikke længere have et relevant alternativ og derfor er der en klar risiko for at flere unge vil blive en del af uhensigtsmæssige gademiljøer, eller egentligt organiserede kriminelle grupperinger.
- 4) Uhensigtsmæssige ungemiljøer på gadeplan er i høj grad er knyttet op på gruppedynamik og gruppeforståelse. Målgruppen ser allerede i nogen grad sig selv i opposition til normalsamfundet, hvorfor manglende dialog med målgruppen over tid vil få en selvforstærkende effekt og denne opfattelse og position vil blive bekræftet. At der i dag er dialog med unge i alle kriminalitetskategorier legitimerer modsat, at der kan opstilles et alternativ til rekruttering til organiserede kriminelle grupperinger. 18+ centrene er netop dette alternativ, der tilbyder en vej ind i normalsamfundet. Hvis tilbuddet ophører kan det få store konsekvenser med mere lukkede og utilnærmelige ungemiljøer i København. En tendens der desværre kan ses i flere skandinaviske byer.
- 5) På individniveau vil et manglende 18+ center Gadepulsen medføre, at de enkelte unges brobygning til normalsystemet og ikke mindst den efterfølgende fastholdelse i positiv livsførelse vil forringes markant.

Det er 18+ ledelsens klare opfattelse, at det vil være særdeles problematisk for 18+ målgruppen og ikke mindst tryghedsmæssigt på Nørrebro, hvis der ikke fremadrettet er et 18+ center Gadepulsen.

Barnets Ven

Barnets Ven – en god investering for udsatte børn og kommunen

Udsatte børn har særligt brug for tryghed, omsorg og gode oplevelser. Med projektet Barnets Ven hjælper Red Barnet Ungdom udsatte og marginaliserede børn i alderen seks til 12 år, hvis trivsel og sociale udvikling er truet. I Barnets Ven mødes en frivillig "storebror" eller "storesøster" fast med et udsat barn mindst to gange om måneden i et år. Den unge frivillige aflaster barnets familie og fungerer som en rollemodel, som barnet kan se op til og dele sine problemer med. Sammen laver barnet og den unge rollemodel sunde aktiviteter som at tage på eventyr i skoven eller til dans eller fodbold i den lokale sportsklub.

Børnene i Barnets Ven

Børnene i Barnets Ven har typisk det tilfælles, at de er udfordret af sociale eller emotionelle problemer, der er ødelæggende for deres tro på, at de kan klare sig selv. Det er blandt andet børn, der bor i socialt udsatte boligområder, som mangler tilknytning til det lokale foreningsliv, børn, der vokser op i familier med forskellige typer af sociale problemer samt børn af enlige forældre, der kommer fra hjem med få ressourcer.

"Når man sidder med en presset forælder, hvor det at barnet ikke er i trivsel, kun en af deres udfordringer, er Barnets Ven en rigtig god mulighed at byde ind med. Det forhold, at Red Barnet Ungdom ikke har noget med en sagsbehandler at gøre, betyder, at forældrene har lettere ved at sige ja til at give Red Barnet Ungdoms frivillige rollemodel en chance" – Anne Mette Dinesen, skolesocialrådgiver, BBU Nørrebro-Bispebjerg.

Barnets Ven retter sig mod børn og familier, der har det svært. Projektet understøtter forebyggelse af social isolation og ensomhed blandt udsatte børn og er med til at bryde negativ social arv. Det er en magtfri og ligeværdig relation, som styrker det sårbare barns trivsel. Red Barnet Ungdoms unge frivillige bliver klædt på til opgaven, da alle frivillige gennemgår et grundigt uddannelsesforløb, som ruste dem til at varetage deres funktion som positive rollemodeller.

Barnets Ven – i tæt samarbejde med Københavns Kommune.

Red Barnet Ungdom driver Barnets Ven i ti danske kommuner, og projektet er udviklet i tæt samarbejde med kommunale frontmedarbejdere og er derfor specifikt designet til at indgå som et stærkt supplement til det kommunale forebyggende arbejde med udsatte børn.

"Når jeg snakker med forældrene og børnene, siger de, at det går fint, og at de er meget tilfredse med projektet. Det er de. Og vi er rigtig glade for vores samarbejde med Red Barnet Ungdom." – Nazem Shirvani, Unge- og familierådgiver og SSP-konsulent i Valby-Vesterbro-Kgs. Enghave.

Gennem bevillingen fra Københavns Kommune og TrykFonden, vil Red Barnet Ungdom inden bevillingsophøret ultimo 2020, have givet 300 sårbare børn en ung rollemodel. Samtidig vil Red Barnet Ungdom have engageret over 300 unge frivillige mellem 20 og 28 år. De unge rollemodeller i Barnets Ven lærer at tage ansvar og får mulighed for at indgå i et fællesskab med andre unge frivillige, hvilket studier har påvist, kan være med til at bekæmpe ensomhed. Børnene der bliver henvist til projektet, bliver matchet ét år ad gangen, mens 50 procent af matchene fortsætter endnu et år efter ønske af forældre, børn, rollemodeller og kommunen, hvilket er med til at give en endnu tættere relation, barn og ung rollemodel imellem.

Et bevillingsophør ved udgangen af 2020 vil resultere i, at Red Barnet Ungdom ikke vil kunne fortsætte understøttelsen af disse mange børn og deres frivillige "storebrødre" og "storesøstre". Uden Københavns Kommunes bevilling vil det ikke være muligt for Red Barnet Ungdom at tilbyde flere udsatte børn en positiv rollemodel, selvom vi ved, at behovet er til stede. Udsatte børn klarer sig markant dårligere end andre som voksne, og det kan derfor betale sig for både børnene og Københavns Kommune at investere i en tidlig forebyggende social indsats som Barnets Ven.

>> RED BARNET UNGDOM <<

Rosenørns Allé 12, 1634 København V, tlf. 35 24 85 42

Børn, Unge og Sorg

Konsekvenser ved manglende bevilling til psykoterapi for de 2-15 årige der har mistet deres nærmeste

Ca. ti pct. af alle børn og unge, der har mistet en forælder eller søskende, rammes af komplicerede sorgreaktioner¹. Dertil kommer gruppen af børn med alvorligt syge forældre eller søskende. Socialforvaltningen har i 2019 og 2020 sikret denne gruppe specialiseret behandling i København med en bevilling på 0,7 mio. kr, til Børn, Unge & Sorg (herfra BU&S).

1: Det eneste behandlingstilbud for børn i alderen 2 til 15 år

Bortfalder bevillingen fra Københavns Kommune på børneområdet, vil det medføre betydeligt øgede ventetider for børn og deres familier, da Børn, Unge & Sorg vil være nødsaget til at opsiges mindst en fuldtidspsykolog. Vi estimerer, at det vil få ventetiden til behandling for målgruppen af børn i alderen 2-15 år til at stige fra to måneder til ca. et år.

For børn i alderen 2-15 årige er det ikke muligt at få specialiseret terapi både målrettet sorgreaktioner og pårørende-problematikker, i Københavns Kommunes andre eksisterende tilbud.

Psykologhuset for Børn og Unge under Socialforvaltningen, som Børn, Unge & Sorg har afholdt møde med, foretager alene generelle psykologiske udredninger og specialisopgaver inden for voldsomme hændelser, vold og seksuelle overgreb.

BU&S har indgået et samarbejde med Kræftens Bekæmpelse (KB), hvor det er aftalt, at KB henviser BU&S, når de møder børn og unge med et behandlingsbehov.

BU&S er derved eneste garant for, at Københavns Kommune har et behandlingstilbud til de mest udsatte børn, når forældre og søskende rammes af sygdom og død.

---

¹ ¹ Melhem, N. M, (2011). Grief in children and adolescents bereaved by sudden parental death, Archives of General Psychiatry, Vol. 68, No. 9, pp. 911-919

2: Sammenhæng mellem satspuljebevillinger og kommunal støtte

BU&S modtager betydelige satspuljemidler til at udføre psykoterapi i København, og fastholdelse af satspuljemidler forudsætter almindeligvis, at der er kommunal medfinansiering. Det er derfor afgørende for BU&S' arbejde med børn, at Københavns Kommune fortsat bidrager til driften af BU&S i København.

Det Nationale Sorgcenter har ydermere modtaget 2,0 mio. kr. i årene 2020-2023 fordeling af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet. Reserven afløser den nedlagte Satspulje. Disse midler er alene til vidensopsamling og forskning og ikke behandling af børn og unge.

3: Det medfører (andre) udgifter for kommunen

BU&S har fået udarbejdet en cost-benefit analyse af Rambøll. Den viser, at der er store økonomiske besparelser at hente pr. barn eller ung, på både kort og lang sigt ved at give rettidig hjælp, for derved at forhindre depression og selvskadende adfærd, skolefravald, vold, hærværk og anden kriminalitet samt ustabil arbejdsmarkedstilknytning. Neden for fremgår Rambølls beregning af den gennemsnitlige offentlige besparelse for et psykoterapeutisk forløb i BU&S for et livsforløb.

- Ca. 236.000 kr. i offentlig besparelse pr. barn eller ung i alderen 0-17 år, som har mistet en forælder (efterladte)
- Ca. 88.000 kr. i offentlig besparelse pr. barn eller ung i alderen 0-19 år, som har en kritisk syg forælder (pårørende)

Antal afsluttede psykoterapeutiske forløb 2015 til 2018

Københavns Kommune	2015	2016	2017	2018
Antal efterladte 2-15 år	49	27	31	31
Antal pårørende 2-15 år	19	24	27	25

De 56 forløb i 2018 betyder alene en potentiel besparelse for Københavns Kommune alene på ca. 8,8 mio. kr. (fratrasket de 0,7 mio. kr. i støtte),

Med venlig hilsen

Preben Engelbrekt

Direktør

Børn, Unge & Sorg

Videreførelse af Socialrådgivere på daginstitutioner

Konsekvenser ved manglende bevilling til daginstitutionsordningen

---

Som beskrevet i den fælles forebyggelsesstrategi for Københavns Kommune (*Reference 1*), er det et krav fra Social- og Integrationsministeriet, at alle kommuner skal have en sammenhængende børnepolitik. Formålet er, at børn og deres familier modtager en rettidig og helhedsorienteret indsats, og at dette løses på tværs af forskellige faggrupper, institutioner og sektorer.

For at styrke den tidlige indsats blev det i 2010 implementeret, at socialrådgivere i daginstitutioner indgik i et samarbejde med Børne og Ungdomsforvaltningen (BUF) med henblik på en systematisk og tidlig identifikation af børn i vanskeligheder.

Opsøgende arbejde

Daginstitutionsrådgiverordningen har en forbindelse ud i almenpraksis. Sådan som praksis er organiseret på nuværende tidspunkt, er daginstitutionsocialrådgivere den eneste gruppe i Borgercenter Børn og Unge (BBU), der har en opsøgende funktion rettet mod den yngste borgergruppe i vores samfund.

I henhold til Servicelovens formålsbeskrivelse § 1 samt i henhold til § 11 i samme lovgivning, anser vi det som værende sårbart for området, målgruppen og praksisudførelsen af lovgivningen, skulle vi ophøre med at eksistere.

Systematik, rettidighed og inddragelse

Systematikens arbejdsredskaber består blandt andet af at være en del af institutionernes tilknyttede tværfaglige ressource teams i BUF. Desuden kan daginstitutionsocialrådgiveren tilkaldes af den enkelte institution for at lave en indledende bekymringsvurdering med medarbejderne alene, eller med inddragelse af barnets forældre.

Den tidlige inddragelse af familien bygger på en gennemsigtighed omkring de bekymringer, der er for barnet. Den tydelige tilgang omkring barnets problematik, taler ind i alle de voksnes ønsker for, at barnets trivsel øges, og dette er et godt afsæt i forhold til at forældrenes motivation, for at handle anderledes, øges. Dette både i forhold til forståelsen af, at der skal laves underretning, og at forældrene er mere villige til at deltage i en indsats i BBU.

I det tætte samarbejde med institutionerne omkring de enkelte familier, eller som oplægsholdere på institutionens personalemøder om omsorgssvigt og underretninger, bidrager vi ligeledes til at øge medarbejdernes kvalifikationer i institutionerne, både i forhold til at være opmærksomme på børns mistro samt skærpe opmærksomheden på, hvornår mistroslen er tilstrækkelig til, at der skal underrettes. Og at dette sker rettidigt Jf. Slutevaluering af udviklingsprojektet af Socialrådgivere i daginstitutioner (*Reference 2*).

Arbejdet med at afklare og tydeliggøre bekymringer om mistroslen underbygger og kvalificerer underretningerne. Dette har en væsentlig betydning for sagsbehandlerens arbejdsgang i vurderingen af, om barnet trænger til særlig støtte.

Man kan forestille sig, at uden dette virke, vil underretninger atter blive skrevet for sent og følgelig vil underretningernes kvalitet forringe sagsbehandlerens udgangspunkt for at behandle underretningen, og derved vil den særlige støtte til barnet svækkes.

Forvaltningssamarbejde og tidlig identifikation af børn i vanskeligheder

Vi bekymrer os over, at en nedlæggelse af daginstitutionsocialrådgiverordningen vil medføre, at socialrådgivere ikke længere vil indgå i det tværfaglige samarbejde på tværs af forvaltninger, og derved ikke have mulighed for tidligt at identificere børn i vanskeligheder. Det er vores erfaring, at vi som en socialfaglig gruppe er specialiserede i at spore faldende trivsel i målgruppen 0-6 år. Den faglighed, der

ligger til grund for at kunne dette, mener vi ikke kan varetages af andre professioner under de rammer der, for nuværende, er på området.

Vi opfatter os selv som værende en del af de ører, der har en særlig faglig følsomhed for at høre barnets stemme, inden det selv har fået ord. Ved ikke at være repræsenteret i de praksisnære møder i institutionerne, frygter vi, at hjælp til familien først bliver aktuel, når andre indsatser i BUFs regi, er afprøvet, men uden at den ønskede forandring for barnet, har fundet sted.

Indskrænkelse af tilbud og økonomiske slagsider

Økonomiske stramninger de senere år har haft betydning for de faglige retninger i BBU. Dette har medvirket, at der er færre tilbud til de familier, der ikke har en sag i forvaltningen, men hvor det kunne være med til at gøre en forskel for barnets trivsel i familien, at de modtog støtte af professionelle. I daginstitutionssocialrådgiverfunktionen er det muligt at henvise forældre til nogle af de indsatser, som Københavns Kommune tilbyder – herunder at kan vi selv kan tilbyde råd- og vejledningsforløb. Vi medtænker i den sammenhæng, at forældre tager imod denne hjælp, netop fordi den som udgangspunkt er anonym.

Det forebyggende arbejde som daginstitutionsrådgiverordningen varetager, stemmer overens med den forskning og praksiserfaring der er omkring den økonomiske indvirkning af en tidlig indsats jf. Heckmanns forskning (*Reference 3*), vedrørende udsatte børn.

Med en nedlæggelse af vores funktion, er vi bekymrede for, at vil familier ikke få rettidig hjælp før deres problemer, bliver så tilstrækkeligt omfattende, at det ender med en underretning og med en problematik, der kan ende med at være bekostelig – både menneskeligt og økonomisk.

Fremtidige muligheder for styrkelse af barnets retssikkerhed

Vi har visioner for hvordan ordningen ydermere kunne støtte barnets retssikkerhed. F.eks.:

- At dagplejerne også blev dækket af en socialrådgiver.
- At formalisere samarbejdet med sundhedsplejerskerne omkring de 0-1-årige.
- At alle institutioner konsekvent og systematisk inddrog en daginstitutionssocialrådgiver allerede når et barns TOPI er gult. Dette med blik for b.la. skoleparathed og for tidligt komme i kontakt med børn, der allerede har et stort fravær i institutionerne.
- At medvirke til den tertiære forebyggelse ved at facilitere inddragelsen af institutionen i et samarbejde med forældre, samt diverse samarbejdspartnere, efter der er kommet en sag på et barn. Dette med henblik på at styrke den helhedsorienterede sagsbehandling.

Daginstitutionssocialrådgiverens mange kasketter

Daginstitutionssocialrådgiverfunktionen balancerer mellem to positioner. Den ene position som omhandler at tage hånd om en familieproblematik i opløbet, og derved undgå at barnet får en sag i BBU. Den anden position omhandler at bekymringsskalere i henhold til rettidigt at sende en underretning.

Foruden at være brobyggere, et § 11-tilbud samt at yde socialfaglig vejledning, er vi som daginstitutionssocialrådgivere en del af BBU i en menneskebehandlende organisation, hvor vi på basisniveau tilgår små børns sociale, emotionelle og kognitive udvikling. Og for små børn er alt andet end en tidlig indsats; ingen indsats.

Sammenfattet mener vi, at den forbyggende, systematisk opsporende, inkluderende, helhedsorienterede, tværfaglige og tidlige indsats rettet mod sårbare og udsatte børn, uden daginstitutionssocialrådgivere repræsenteret fra socialforvaltningen, vil være et stort tab for barnets stemme og retssikkerhed.

Daginstitutionssocialrådgiverne i København Kommune

Referencer

- Reference 1: Forbyggelsesstrategi Københavns Kommune:
<https://www.kk.dk/sites/default/files/migrated/sc/Forebyggelsesstrategi.pdf>
- Reference 2: Slutevaluering af udviklingsprojektet: Socialrådgivere i daginstitutioner:
<https://www.kk.dk/sites/default/files/migrated/sc/Slutevaluering-socialraadgivere-i-daginstitutioner.pdf>
- Reference 3: Heckmann: Den usynlige tråd:
<https://www.rockwoolfonden.dk/artikler/den-sociale-arv-har-konsekvenser-hele-livet/>

For mere information

- Københavns Kommunes hjemmeside omkring socialrådgivere i daginstitutioner:
<https://www.kk.dk/socialr%C3%A5dgivere-dagsinstitutioner>
- Københavns Kommunes hjemmeside vedr. forbyggelsesstrategi:
<https://www.kk.dk/indhold/socialudvalgets-modemateriale/10102012/edoc-agenda/5bc4a05e-0638-4c1f-bfb5-ebdcbf052c8e/8ab9ce5e-649d-42f1-8359-ffe9e0163121>
- Serviceloven:
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=209925>
- Barnets Reform på Socialstyrelsen:
<https://socialstyrelsen.dk/tvaergaende-omrader/sagsbehandling-born-og-unge/om-sagsbehandling-born-og-unge/barnets-reform>
- Link til Håndbog om Barnets Reform:
<https://socialstyrelsen.dk/udgivelser/handbog-om-barnets-reform>
- Definition af Tidlig Indsats samt primær, sekundær og tertiær forbyggeelse:
<https://vidensportal.dk/temaer/Tidlig-indsats/definition-1>
- Definition af tidlig opsporing:
<https://vidensportal.dk/temaer/opsporing-1/definition>
- Oversigt over tidlig indsats, herunder målgruppe, omfang og organisering:
<https://socialstyrelsen.dk/projekter-og-initiativer/born/tidlig-opsporing-af-mistrivsel-blandt-0-6-arige/styrk-opsporingen-af-mistrivsel-hos-smaborn>

Borgere med sindslidelse og udsatte voksne

Netværksstedet Thorvaldsen

Netværksstedet rummer en mangfoldighed af undervisnings-, udviklings- og aktivitetstilbud indenfor flere områder. Det gælder særligt stedets kreative flagskib **Rooster Music**, et topmoderne lydstudie og musikforlag. Her kan medlemmerne indspille og udgive musik i samarbejde med professionelle musikproducere. Musikproduktionen fungerer på musikkens præmisser, hvor fokus udelukkende er på det kunstneriske materiale, arbejdsprocessen og det færdige produkt. Netværksstedet afholder hvert år en række velbesøgte koncerter – samt turneer med ”Thorvaldsens talrige talenter” til aktivitets-, samværs- og bosteder i hovedstadsområdet!

Men også male- workshops, hvor medlemmerne kan udfolde sig med maleri og tegning - er meget velbesøgte og bl.a. drift af lokalradio RADIOTI, undervisning i digitale medier – og instrumentspil, samt madprojekt med fokus på sund mad og økologisk cremeproduktion skal nævnes.

Netværksstedet Thorvaldsen

Thorvaldsensvej 60, st.tv.

1871 C

Der er nu knap fem års erfaring med at drive stofindtagelsesrum om natten på Vesterbro. Siden den 15. januar 2015 har der været åbent om natten i et stofindtagelsesrum på Vesterbro. Først i SKYEN og sidenhen på H17.

Døgnåbent i permanent stofindtagelsesrum

Oversigt over antal indtag fordelt på H17 og Skyen, på injektionsrum og rygerum og på natte-, dag- og aftenvagter.

Tallene viser antal indtag, både samlet og som gennemsnit pr måned. Der gøres opmærksom på, at der ved 'gennemsnit pr vagt' tages udgangspunkt i antal døgn pr måned og ikke i antal åbne nætter. Da der i juni og juli var stor personalemangel, var der også flere nætter, hvor der var lukket, og Skyen holdt i en periode frem til 1. september helt lukket. Dette er der ikke taget højde for i gennemsnitsberegningen, og derfor er tallene for nætterne i juni, juli og august lavere end de ville have været, hvis det blev beregnet ud fra antal åbne vagter.

Sted	Stofrum	Vagt	Juni		Juli		august		september		oktober		Total
			pr md.	gn.sn/vagt	pr md.	gn.sn/vagt	pr md.	gn.sn/vagt	pr md.	gn.sn/vagt	pr md.	gn.sn/vagt	
H17	Injektion	Nat	1405	47	1049	34	1527	49	1738	58	2034	66	7753
		Dag	2254	75	2374	77	2193	71	1482	49	1468	47	9771
		Aften	3585	120	3377	109	3176	102	3380	113	3506	113	17024
	Rygerum	Nat	3092	103	1327	43	3197	103	2190	73	2989	96	12795
		Dag	4396	147	4554	147	4765	154	3273	109	3017	97	20005
		Aften	6146	205	5947	192	6038	195	5478	183	5052	163	28661
Skyen	Injektion	Dag	617	21	422	14	413	13	1924	64	2157	70	5533
		Aften	128	4		0	52	2	1873	62	2057	66	4110
	Rygerum	Dag	683	23	544	18	717	23	2234	74	2230	72	6408
		Aften	64	2		0	63	2	1767	59	1811	58	3705
Total			22370	746	19594	632	22141	714	25339	845	26321	849	115765

Figuren viser, som tidligere nævnt, store udsving fra juni til september, som skyldes lukning af Skyen og lukkedage i forbindelse med virksomhedsoverdragelsen.

Når vi ser på september og oktober får vi et billede, der er mindre påvirket af driftsforhold. Vi ser, at der er et meget stort behov for at tilbyde stofindtag om natten på Vesterbro. I oktober måned – nyeste opgjorte måned – var der 5.023 stofindtag i nattetimerne efter klokken 23. Man ser også, at nattetimerne fra 23 – 07, når man ser på gennemsnit per vagt, er lige så travle som dagvagterne, når det kommer til rygeindtag, og endnu travlere end dagvagterne, når det kommer til injektionsindtag. Aftenvagterne i timerne 15 – 23 er det tidspunkt på døgnet, hvor der er flest indtag.

Oversigt over antal indtag udelukkende i H17 i nattetimerne 23 – 07 samlet for både injektions- og rygerum

Juni, stofindtag om natten	Juli, stofindtag om natten	August, stofindtag om natten	September, stofindtag om natten	Oktober, stofindtag om natten	I alt fra juni-oktober om natten
4497	2376	4724	3928	5023	20548

Figuren viser, at natteindtaget gennemsnitligt ligger ret stabilt. De små udsving kan forklares med vejrforhold samt en del lukkedage i sommeren.

Gennemsnitligt antal indtag pr time i injektionsrum

Figurerne viser, at der er færrest indtag i injektionsrummet i timerne mellem klokken to om natten og otte om morgenen. I rygerummet er udsvinget mindre,

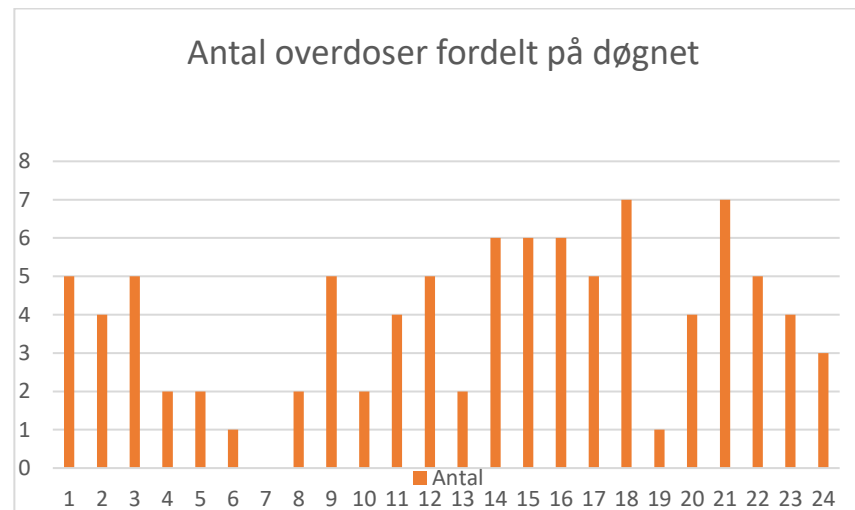
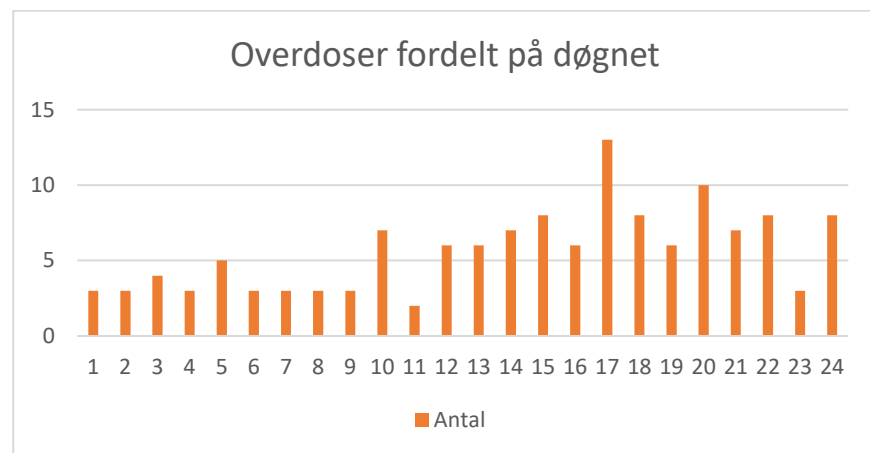
Gennemsnitligt antal indtag pr time i rygerum

men der er lidt færre indtag i de tidlige morgentimer. Som førnævnt er brugerne om natten ofte mere kaotiske og udsatte og kræver ekstra opmærksomhed og mere konflikthåndtering.

Antal overdoser pr time fordelt over døgnet.

2019 Tallene er samlede tal for SKYEN (1.1.19 til 15.11.19) og H17 1.6.19 til 15.11.19

2017 Her ses antal overdoser fordelt på time for Mændenes Hjem i 2017 (ikke H17).

Figurerne viser, at overdosisstilfælde fordeler sig jævnt over døgnetimer – lidt flere i aftentimerne, hvilket stemmer godt overens med, at der – som tidligere vist – også er flest indtag på dette tidspunkt. Der er flest behandlede overdoser om eftermiddagen, men dernæst ser vi, at der er næstflest ved midnatstid. Alene i 2019 er der behandlet 35 potentielt dødbringende eller invaliderende overdoser i nattetimerne 23-06 i stofindtagelsesrummene. Overdoser som man må formode ellers var sket i rammer, hvor der ikke var sundhedsfagligt personale til stede til at yde livreddende førstehjælp og tilkalde ambulance.

Opsamlende om natåbent;

Stofindtag uanset om der er åbent eller ej

Det ses ude fra tallene, at der er et jævnt flow af stofaktivitet hele døgnet. Selvom antal stofindtag er lavere om natten end resten af døgnet, var der i den seneste måned opgjort (oktober 2019) alligevel gennemsnitligt 162 indtag pr. nattevagt. Langt størstedelen af disse stofindtag må forventes at ville foregå uanset om stofindtagelsesrummet er åbent eller ej. Hvis der ikke er et natåbent stofindtagelsesrum, vil stofindtagene foregå andre steder på indre Vesterbro.

Overdosis behandling i og uden for stofindtagelsesrummene

Udover at skærme stofbrugere fra det omgivende samfund samt at skærme det omgivende samfund fra stofbrugere, betyder et åbent stofindtagelsesrum også, at der kan ydes den relevante hjælp i akutte situationer med f.eks. overdosis. Overdosistilfælde er jævnt fordelt over hele døgnet, også om natten. De åbne stofindtagelsesrum betyder også, at der er kvalificeret personale i nærheden, hvis en stofbruger har indtaget stof et andet sted i nærområdet. I disse tilfælde tilkaldes stofrumspersonalet ofte og yder hurtig og relevant hjælp på stedet.

Aktiviteter om natten

Der er som oftest en masse aktivitet i stofmiljøet sent på aftenen. Der er ofte mange brugere både i stofindtagelsesrummene, i ventearealet og i chill-outen på H17. Det vil være en stor udfordring med rigtig mange konflikter at skulle lukke stofindtagelsesrummet ned fx kl. 22.30. Desuden vil det overlade en masse stofindtag og potentielle konflikter til at foregå på gadeniveauet og i nærmiljøet. I stofindtagelsesrummene kan personalet konfliktnedtrappe og skabe trygge rammer for både nærmiljø, men i høj grad også for de mest udsatte og sårbare stofbrugere, der ellers kan blive klemte i stofmiljøet.

I Stofindtagelsesrummene er der en større opgave omkring håndtering af udadreagerende og kaotiske brugere i nattetimerne. Vi har derfor siden overdragelsen af H17 1. juni 2019 arbejdet aktivt på at lukke brugerne ind i huset, fremfor at lade dem vente på rampen. Dette er delvist lykkedes, og det er blevet bemærket af naboer til H17, at der er mindre larm og uro på og omkring rampen. Uden natåbent ville disse brugere i stedet færdes i udeområderne på indre Vesterbro.

Hvile og ro

Natåbent giver desuden mulighed for, at vi kan tilbyde andre ydelser – særligt mulighed for søvn og hvile. Ud på natten efterspørger flere brugere en madras at hvile eller sove på, hvilket de har mulighed for i det rum, der kaldes chill-outen. Når morgenen kommer ligger der som regel op mod 15 personer og sover. Indtil september, hvor H17 skulle lukkes ned til rengøring kl. 6.30, var der store konflikter omkring vækning af sovende brugere. Nu er rengøringstidspunktet rykket til kl. 11, hvilket betyder, at brugerne kan få lov til at blive sovende til kl. 10.30. Herved har langt de fleste brugere fået nok søvn til, at det er stort set uden konflikter at få dem vækket og ud af huset. At disse brugere har fået den søvn, de har brug for, betyder, at de er langt mere motiverede til samarbejde og i højere trivsel, end hvis de havde skullet strejfe omkring hele natten uden et sted at finde hvile. Denne mulighed giver positive dønninger langt op ad dagen og bedre vilkår for at arbejde positivt med brugerne samt et bedre arbejdsmiljø for medarbejderne i H17.

Mændenes Hjem
Lille Istødgade 2
1706 København V

Sikker By – Udsatte team Christiania

Siden 2008 har Christianiateamet været socialforvaltningens repræsentanter på Christiania. Gennem årene har Christianiateamet bygget et solidt fundament for den sociale indsats på Christiania for såvel brugere som borgere.

Det helt afgørende for Christianiateamets succes er, at der har været tale om faste personer med deres daglig gang på Christiania. Det sociale arbejde på Christiania er udfordrende og mange af Herfra og Videres samarbejdspartnere kan ikke arbejde på egen hånd i området, men skal ledsages af os fra Herfra og Videre for at kunne løse opgaverne. Med et ophør af projektbevillingen til Christianiateamet og dermed bortfaldet af projektmidler til indsatsen for nogle af de mest udsatte borgere, frygter vi, at den gennem årene opbyggede tillid hos brugerne til socialforvaltningens repræsentanter vil forsvinde.

Relationerne til Københavns Kommunes udgående medarbejdere i Christianiateamet er helt centrale for vores arbejde. Der er ingen tvivl om, at der er brug for den særlige indsats, den fremskudte og håndholdte sagsbehandling, som vi i fællesskab kan tilbyde de særligt udsatte borgere, der bor eller opholder sig på Christiania. Med håndholdt menes, at Christianiateamet og vi følge borgerne hele vejen og først "giver slip", når andre overtager og man er sikker på, at borgeren er kommet godt på vej. Projektet har skabt mere tid til relationsarbejde og sagsbehandling på Christiania, samt tid til at udvikle og evaluere metoder, der gør indsatsen mere hensigtsmæssig over for den enkelte borger og de socialt udsatte som gruppe.

Christianiateamet har base i vores små lokaler og de laver bl.a. fremskudt sagsbehandling både her og ude hos borgerne.

De har fast træffetid om tirsdagen i Stjerneskipet/Angakok.

Derudover er Christianiateamet blevet godt implementeret i Herfra og Videres projekt "Bøjlen" der er et tilbud til psykisk sårbare hjemløse mennesker og hvor bl.a. mange af beboerne og brugerne af Fredens Havn kommer. Projektet køres i samarbejde med psykiatrisk Gadeplansteam under Psykiatrisk Center Amager.

Christianiateamet og Herfra og Videre har gennem årene udviklet et tæt samarbejde, hvor vi supplerer hinanden som henholdsvis myndighedsrepræsentanter og uafhængige beboerrådgivere. Et samarbejde der fungerer så godt, at brugerne oftest opfatter os værende en enhed. Kombinationen af tæt samarbejde og klar arbejdsdeling har vist sig at være en fordel for såvel borgere, forvaltning og Herfra og Videres almene sociale arbejde.

Vi har en åben og tillidsfuld dialog med respekt for kravet om tavshedspligt i forhold til den enkelte borger.

Hvis indsatsen i fremtiden skal dækkes af skiftende medarbejdere fra Hjemløseenheden, vil kontinuiteten i arbejdet lide alvorlig skade. Vi håber derfor, at der vil kunne findes midler på det faste budget til at fortsætte Christianiateamets gode arbejde.

Med venlig hilsen på Herfra og Videres vegne

Lisbeth Olsen

Dgl. leder

28/11-19

Morgencaféen

Morgencafé for Hjemløse vil opleve følgende konsekvenser ved ophør af bevilling fra Københavns Kommune:

Der vil ske en reduktion i positive effekter på sundhedsområdet. Morgencaféens Sundhedsrum vil blive ramt på driften. Aktiviteterne i Sundhedsrummet vil blive reduceret i forhold til det nuværende niveau, og indkøb af medicinsk udstyr vil blive begrænset. Det vil medføre færre akutte behandlinger af de udsatte samt reducere den forebyggende indsats. Morgencaféens rolle som brobygger mellem det offentlige sundhedssystem vil blive svækket. De udsatte vil ikke i samme omfang kunne støtte sig til Morgencaféen, når de skal orientere i sundhedssystemet, og dialogen med sundhedspersonale i de offentlige tilbud bliver markant vanskeliggjort. Den aflastning mange af de pårørende oplever som resultat af Morgencaféens indsats, vil blive reduceret. Det vil ramme en gruppe udsatte og hjemløse, som i højere vil opfatte sig selv som en belastning over for pårørende.

Morgencaféens mulighed for at tilbyde hjemløse og udsatte tilstrækkelig ernæringsrigtig mad vil blive begrænset. Det vil for en del af Morgencaféens mest udsatte brugere medføre en forringet sundhedstilstand, både fysisk og psykisk. Antallet af varme måltider mad Morgencaféen vil kunne tilbyde de udsatte vil ligeledes blive begrænset. De hjemløse vil dermed i et vist omfang få mindre at stå imod med resten af døgnet. Det reducerede madbudget vil få konsekvenser for en stor gruppe hjemløses sundhedstilstand og livskvalitet.

En række aktiviteter og arrangementer, der skaber fællesskaber og sociale sammenhænge for udsatte og hjemløse i København vil falde bort. Morgencaféens indsats for at udvikle og forbedre hjemløses sociale kompetencer vil blive begrænset. En række aktiviteter, der i dag træder i stedet for negativ adfærd i samt misbrug af alkohol og stoffer, vil falde bort.

Morgencaféens mulighed for at fungere som bindeled mellem institutioner, boligselskaber og de udsatte – og den målrettede indsats for at sikre nogle af vores brugere boliganvisning – vil blive negativt påvirket af en forringet økonomi. Ligeledes vil assistance i forbindelse med flytning samt anskaffelse af møbler og hårde hvidevarer til bolig blive vanskeliggjort.

Ved bevillingsudløb fra Københavns Kommune vil det være nødvendigt at opsiges medarbejder(e).

Giv Din Hånd – Morgencaféen for Hjemløse

Fonden Morgencafé for Hjemløse

Theklavej 48

2400 København NV

Reden

Reden København blev i 2016 tildelt 0,3 mio. kr. til implementering af indsatsen i projektet EXIT prostitution, som skulle understøtte metodeudvikling af en helhedsorienteret indsats for kvinder i prostitutionsmiljøet, som ønsker at forlade prostitution eller at få forbedret livskvalitet i prostitution. Bevillingen er fortsat frem til 2019 med 0,3 mio. kr. årligt.

Dette notat beskriver aktiviteter for bevillingen, vurdering af effekt samt konsekvenser ved ophør af bevillingen.

Baggrund

Reden København blev oprettet i 1984 af KFUK's Sociale Arbejde og fungerer som rådgivnings- og værested for udsatte kvinder fra prostitutions- og stofmiljøet. Redens målgruppe defineres som kvinder over 18 år med misbrugs- og/eller prostitutionserfaring. Kvinderne i misbrugs- og prostitutionsmiljøet på Vesterbro udgør en af de mest udsatte grupper i København. Ud over problemer med stof- og/eller alkoholmisbrug er en stor del kvinderne hjemløse eller funktionelt hjemløse, og mange har alvorlige psykiske lidelser.

Reden tilbyder kvinder i gadeprostitution et frirum, hvor de kan få dækket basale behov som mad, søvn, beskyttelse og omsorg. Derudover tilbyder Reden kvinderne støtte til mestre deres liv herunder pædagogisk støtte, socialrådgivning, terapi, brobygning til behandling, myndigheder mv.

Indhold

Reden arbejder i dag med en helhedsorienteret indsats, der fokuserer på skadesreduktion, recovery og rettigheder. Det socialfaglige personale i Reden koordinerer og støtter kvinderne i deres kontakt med psykiatri, sundhedsvæsen, misbrugsbehandling, jobcentre etc. bl.a. som bisiddere. Denne kontakt er en forudsætning for, at kvinderne kan bringe sig selv i en mindre udsat position. Hvor det er muligt, arbejdes der også på at skabe kontakt til nærmiljø og evt. netværk og pårørende. Reden faciliterer løbende netværksskabende aktiviteter med et livskvalitetsforbedrende sigte.

Der kommer i gennemsnit mere end 300 forskellige kvinder årligt i Reden. I 2018 har Reden registreret 312 forskellige kvinder. Heraf 22% grønlandske kvinder og 7% fra øvrige nordiske lande.

Fra januar 2019 har Reden København imidlertid udvidet åbningstiden hvilket betyder, at Reden reelt har åbent hele døgnet (bortset fra to timer midt på dagen til rengøring) og styrket den helhedsorienterede indsats.

I hele 2018 havde Reden København i alt 9101 besøg. Resultaterne i de første tre kvartaler af 2019 har vist 8716 besøg.

Reden har en leder, 14 faste socialfaglige medarbejdere, en brobygger, en socialrådgiver, en psykolog, jordemødre samt den opsøgende indsats Reden i gaden. Derudover har Reden. ca. 25 frivillige. Redens frivillige understøtter både det daglige arbejde i værestedet, men flere har også særlige kompetencer, der tilbydes Redens kvinder, såsom lægefaglig bistand, frisør, fodterapeut m.v.

Evaluering/vurdering af effekt

Bevillingen på 0,3 mio. kr. blev i 2016 givet til implementering af indsatsen i projektet EXIT prostitution, som skulle understøtte metodeudvikling af en helhedsorienteret indsats for kvinder i prostitutionsmiljøet, som ønsker at forlade prostitution eller at få forbedret livskvalitet i prostitution.

I dag har Reden en velfunderet helhedsorienteret indsats, som er baseret på erfaringerne fra EXIT-projektet, herunder udvikling af CTI-metoden for borgere med prostitutionserfaring (<https://www.vive.dk/da/udgivelser/exit-prostitution-6561/>).

Bevillingen har bidraget til at implementere en integreret metode, der sammenknytter indsatser og metoder ved hjælp af tydelige forandringsteorier og klare succeskriterier og indikatorer for indsatserne. Metoden sikrer og understøtter en helhedsorienteret indsats, der systematisk kommer rundt om alle aspekter af kvindernes udfordringer og på den måde skabe en læringsbaseret arbejdsform.

Der er i dag udviklet en model (udvikling finansieret af satspuljen), hvor medarbejderne tilknytter specifikke og kontinuerlige data omkring den enkelte kvinde, der har kontakt med Rederne, via stamkort, dagbogsnotater, evalueringer, samt afkrydsning i særlige forudbestemte kategorier, som udgør de ydelser en kvinde modtager fra Reden.

Afkrydsningen i kategorierne i hverdagen gør det muligt at udlede statistisk materiale, der dokumenterer Redernes ydelser, hvor meget de benyttes samt kvindernes status ift. forskellige indsatsområder. Tallene understøttes kvalitativt af dagbogsnotaterne og stamkortene, som samlet set gør det muligt at måle virkninger, evaluere og analysere det daglige socialfaglige arbejde.

I Reden København arbejdes inden for fire dimensioner (sundhed, relationer, mental trivsel og handlemuligheder), hvor målet er at sætte den enkelte kvinde i stand til at skabe mere livskvalitet og en bedre livssituation for sig selv. Kvindernes overordnede udvikling måles på to tværgående indsatsområder: trivsel (via WHO-5) og mestring (via Self-Efficacy Scale).

Bevillingen har understøttet implementering af og det fortsatte arbejde med modellen.

Bevillingen har desuden understøttet udviklingen af den helhedsorienterede tværfaglige model, Reden arbejder ud fra i dag (jf. ovenstående) I dag understøtter bevillingen Reden Københavns forebyggende og skadesreducerende arbejde på gadeplan (Reden i gaden).

Indsatsen består af to socialfaglige medarbejdere, der bevæger sig rundt i miljøet på Vesterbro og skaber kontakt til kvinderne – enten med en christianiacykel som udgangspunkt eller til fods med en rygsæk med materialer. Det opsøgende gadeplansarbejde giver mulighed for:

- Forebyggelse, fx at give information om generelle hjælpemuligheder.
- Skadesreduktion, fx udlevering af kanyler, tamponer eller proteindrikke.
- Styrkede relationer som kan danne grundlag for længerevarende indsatser og forandring.
- Brobygning, fx henvisning til sundhedstilbud, til Redens og andre sociale tilbud eller følgeskab til politi og myndigheder.

Reden i gaden er et vigtigt supplement til Reden Københavns værested. Det giver dels mulighed for at komme i kontakt med andre udsatte kvinder, end dem der møder op på Gasværksvej, dels skaber det fysiske møde på gaden en ligeværdig relation til kvinderne, som kan være afgørende i det langsigtede socialfaglige arbejde. Endelig giver det medarbejderne vigtig viden om livet på gaden og udviklinger i fx stofmiljøet.

Det er målet, at der køres to ture pr uge i 50 uger om året, da vi kan konstatere, at det gør en stor forskel for kontakten til kvinderne, når vi er fast på gaden to gange om ugen.

På de foreløbige 57 ture i 2019 er der registreret kontakt til i gennemsnit 18 kvinder pr tur (foreløbige tal pr. 31/10). Det har i gennemsnit drejet sig om 13 kvinder, der allerede er kendt i Reden, 3 nye kvinder og 2 kvinder som er kendt fra det opsøgende arbejde, men ikke i Redens værested.

Kontakten til kvinderne varierer meget, alt efter om kvinden bare skal have fixeværktøj og en kop kaffe eller om hun har et mere komplekst problem, som kræver fx følgeskab og opfølgning. Der er i 2019 foreløbig registreret 57 ture med i gennemsnit 1,25 skadesreducerende ydelser og 9,5 relationsindsatser (foreløbige tal pr. 31/10).

Konsekvenser af ophør af bevilling

Hvis bevillingen ophører vil det dels betyde, at der ikke er ressourcer til i en tilstrækkelig understøttelse af den fortsatte udvikling og understøttelse af dokumentationsmodellen, dels at der ikke vil være mange ressourcer til det opsøgende gadeplansarbejde.

Selv om der i dag eksisterer en veludviklet dokumentationsmodel, så kræver det en målrettet indsats at sikre sammenhæng mellem model og den daglige praksis samt at udvikle og understøtte den læringsbaserede arbejdsform. Det skal dels sikres, at dokumentation hele tiden matcher de konkrete aktiviteter og faglige vurderinger, dels skal der løbende trækkes og fortolkes data for kvindernes udvikling til brug i det socialfaglige arbejde. Det kræver, at der afsættes målrettede ressourcer til at skabe sammenhæng mellem dokumentation og faglig indsats. Hvis bevillingen ophører, vil der ikke være ressourcer til dette arbejde, og det vil således være svært at høste de faglige gevinster ved udvikling og integrering af dokumentationsmodellen.

Det opsøgende gadeplansarbejde er ikke finansieret af driftsbevillingen, og er derfor afhængig af yderligere finansiering. Hvis bevillingen ophører vil fortsættelsen af indsatsen alene afhænge af muligheden for at indhente ekstern fondsfinansiering. Det vil med sikkerhed betyde en alvorlig nedskalering af det opsøgende gadeplansarbejde. Konsekvensen vil dels være, at nye kvinder i prostitutions- og misbrugsmiljøet i højere grad står uden støtte, dels at det vil være sværere at skabe kontakt til kvinder, der pga. tilbagefald er holdt op med at komme i Reden. Endelig vil det betyde, at det faglige personale får dårligere kontakt med de daglige udviklinger i miljøet og det vil svække samarbejdet med de øvrige aktører på gadeplan, herunder også kommunale indsatser.

KFUKs Sociale Arbejde

Niels Hemmingsens Gade 10, 2. sal
1153 København K

Pædagoger og sygeplejersker på tre socialpsykiatriske botilbud

Se konsekvensbeskrivelse i Notat om bevillinger der udløber i 2020 (Bilag 2a).

Udgiftsstigning på ambulant alkoholbehandling

Se konsekvensbeskrivelse i Notat om bevillinger der udløber i 2020 (Bilag 2a).

Muhabet

Konsekvensbeskrivelse for Muhabets fortsatte virke fra 2021.

Tilbuddet:

Muhabet er et socialpsykiatrisk §104 tilbud på Nørrebro, som henvender sig til psykisk syge og svært traumatiserede flygtninge og indvandrere. Muhabet har igennem de sidste 16 år, haft succes med at nå denne sårbare og dobbelt udsatte målgruppe blandt Københavns borgere. Det, der er særligt ved tilbuddet er, at Muhabet er det eneste AST tilbud (§104), som henvender sig til denne gruppe københavnere og har haft succes med at nå dem. Personalets kulturelle baggrund og kompetencer gør Muhabet i stand til at møde den enkelte i målgruppen i deres individuelle recovery og rehabilitering.

Muhabet er et helende fællesskab som modvirker ensomhed og isolation. Muhabets målsætning er, at denne gruppe af Københavns borgere kan rehabiliteres og opnå et mere værdigt liv og i højere grad være en aktiv del af det danske samfund ift. beskæftigelse og aktivt medborgerskab. Muhabet understøtter peer to peer relationer og beskæftigelse hos dem, der når så langt i deres recovery. Muhabet tager udgangspunkt i den enkelte med henblik på at understøtte dennes recovery. Muhabet tilbyder som mentor desuden strukturerede arbejdspraktikker i samarbejde med Jobcenter Lærkevej, ligesom Muhabets tilbud er indarbejdet i en del af borgernes ressourceforløb. Muhabet viser brugerne veje videre ud i livet.

Målgruppe:

Langt de fleste i målgruppen er traumatiserede efter et liv med krig, tortur, overgreb, fængsling og flugt. 40% af Muhabets brugere er helt isolerede og uden netværk/familie og kontakt til lokalsamfundet. Målgruppen er karakteriseret ved at være udfordret af komplekse problemstillinger, som bunder i en psykisk lidelse og eller traumer/PTSD. Flere har dobbeltdiagnoser. Målgruppen er særligt karakteriseret ved at deres problemstillinger er påvirket af de sproglige, sociale og kulturelle barrierer. Antal unikke brugere var i 2019 totalt 252. Der kommer i gennemsnit 55-65 københavnske borgere dagligt. Heraf er ca. 25 af brugerne også brugerfrivillige. Desuden er der omkring 40 frivillige tilknyttet.

Status på Muhabets økonomi i 2020. (der mangler pt 1.200.000 kr. til driften i 2020):

På baggrund af, at en stor fondsbevilling udløb i 2019 samtidig med driftsbevillingen fra SOF på 1.1 mio.kr., blev der pr. 1. januar 2020 foretaget en kraftig nedskæring på mere end 550.000 kr. (bl.a. 1,5 årsværk). Muhabet mangler stadig finansiering på 1.200.000 kr. af basisdriftsbudgettet (har pt. kun 1.900.000 kr.), og har pt. likviditet indtil 1. august 2020.

Muhabet har pt følgende bevillinger for 2020:	Beløb
Etårig bevilling fra SOF KK på	1.100.000 kr.
Bevilling på 256.000 kr. fra SUD KK - projekt fællesspisning for ældre	260.000 kr.
§18 (Kbh. og Frb.)	210.000 kr.
Restmidler fra fond	200.000 kr.
PUF	100.000 kr.
I alt	1.900.000 kr.

Der arbejdes intenst på at finde fondsmidler til de manglende midler på 1.200.000 kr. Muhabet har således i skrivende stund dialog med flere store fonde mhp at sikre basisdriften i 2020.

2020 Basisdriftsbudget for Muhabet	Beløb
Løn og personaleomkostninger	2.100.000 kr.
Lokaleomkostninger	530.000 kr.
Aktiviteter	200.000 kr.
Administration, revision samt økonomisk og fagligt tilsyn	105.000 kr.
Rengøring, vedligehold, forsikringer, kommunikation og transport	165.000 kr.
I alt i basisbudget som muliggør et aktivitetsniveau, der indfrier kommunens krav til §104 tilbud om recovery og rehabilitering. (inkl. SUF's fællesspisning for ældre).	3.100.000 kr.

Muhabets budget 2021 og frem.

Tre scenarier med beskrivelser af hvad Muhabets tilbud kan omfatte.

Budget 2021	Scenarie 1 med bevilling fra KK på +1.100.000 kr.	Scenarie 2 med bevilling fra KK på +2.300.000 kr.	Scenarie 3 med bevilling fra KK på +3.100.000 kr.
Åbningstider:	Mandag, tirsdag, onsdag og fredag Kl. 12 - 16 Torsdag kl. 17-20. - Lukket en måned om sommeren og andre ferieuger. - Ingen udflugter og koloni.	Kl. 12-17 alle hverdage samt lejlighedsvis lørdag og søndag. Torsdag kl. 17-20. Lukket to uger om sommeren. - Små udflugter og en lille koloni.	Kl. 12 – 17 alle hverdage. - Lejlighedsvis lørdag, søndag og helligdage. - Torsdag kl. 17-20. - Lukket minimalt om sommeren. - Udflugter og koloni.
Aktiviteter:	Et minimum af aktiviteter og rådgivning - afhængige af frivillige. Varmestue med te og kaffe.	Brugerinddragelse af cafedriften. Strukturerede aktiviteter: - Motion og bevægelse. - IT- og Danskundervisning. - Rådgivning.	Det daglige måltid med inddragelse af brugere. Løbende rådgivning. Strukturerede aktiviteter: - Motion og bevægelse. - IT- og Danskundervisning. - Rådgivning.
Anderledes organisering:	2 årsværk. En person i cafe. En person på administration mv og lidt ad hoc rådgivning. - Konfliktoptråpning. - Frivillige ad hoc. - Ingen midler til udvikling og fundraising. - Ingen rehabilitering og recovery. - Ingen understøttelse af fællesskabet. - Ingen koordinering af frivillige	4,3 årsværk. Muhabet har et mere sikkert fundament at sikre sit videre virke på, samtidigt med at man fortsat løbende skal sikre midler fra fonde og puljer. - Understøttelse af brugerfrivillighed. - Understøttelse og fastholdelse af frivillige. - Understøttelse af fællesskabet.	5,3 årsværk. Muhabet sikres mulighed for at opbygget et solid grundlag for at lave mere rehabilitering og recovery af målgruppen. - Brobygger til lokalsamfundet. - Udvikle projekter sammen med andre aktører. - Videreudvikle Muhabet til gavn for brugerne og samfundet.
Budget:	Scenarie 1	Scenarie 2	Scenarie 3
Puljer	240.000 kr.	240.000 kr.	240.000 kr.
Egenindtægt	100.000 kr.	100.000 kr.	100.000 kr.
§18 puljer (Kbh. og Frb.)	200.000 kr.	200.000 kr.	200.000 kr.
KK Sundheds- og Omsorgsforvaltning.	260.000 kr.	260.000 kr.	260.000 kr.

Fonde	?	?	?
	Der er ikke ressourcer til at tilvejebringe de manglende 1.200.000 kr. via fonde og puljer.	Der er fornuftigt med ressourcer til fundraising – primært til aktiviteter og brugerfrivillighed.	Fundraising på et niveau der muliggør udviklingsprojekter i samarbejde med andre aktører som Ngo'er og kommune.
I alt	1.900.000 kr.	3.100.000 kr.	3.900.000 kr.

Konsekvenser for kommunen, hvis Muhabet ikke kan fortsætte sit virke:

1. En Ph.d. -rapport fra 2019, konkluderer at borgere med anden etnisk herkomst end dansk er 37% mere syge end etniske danskere på landsplan. I København er der mere end 90.000 borgere af anden etnisk herkomst end dansk. Blandt dem er der en overrepræsentation af hjemløse, psykisk syge, traumatiserede og dobbeltdiagnoser i forhold til etniske danskere.
2. Denne gruppe er i stadig stigning. KK har behov for et billigt tilbud som Muhabet til at varetage denne gruppes behov for en socialpsykiatrisk indsats. Muhabet mærker allerede dette pres, og flere og flere er i risiko for at blive udsat og have brug for den specielle recovery, Muhabet kan være rammen om.
3. Muhabet er også med til at samle op og yde omsorg, når hjemløse flygtninge og indvandrere med en psykisk lidelse bliver for tidligt udskrevet og som oftest ender på gaden igen.
4. Mange af Muhabets brugere har reelt brug for en hjemmevejleder. Muhabet varetager denne funktion for mere end 15 af de brugere, der bor i København. Ophører Muhabet sit virke skal disse borgere tilbydes hjemmevejleder eller SKP.
5. En gruppe af ekstremt sårbare borgere vil blive overladt til, at kommunen vil være nødt til at finde et dagtilbud til dem til betydelig øgede omkostninger end de 18.000 kr. en plads i Muhabet koster pr. år pr. bruger.
6. Presset på Muhabet har de sidste år været i stor stigning (ligesom man oplever på herberger og i behandlingspsykiatrien). Man kan forvente at Muhabets brugere blive svingdørspatienter i hospitalspsykiatrien igen. Eller - værst af alt -ryge tilbage i isolation derhjemme, hvad dertil hører af stigende omkostninger til hele sundhedsvæsenet og socialforvaltningen.
7. Brugere vil sidde endnu mere i venteværelset hos den praktiserende læge med psykosomatiske sygdomme eller vandre rundt i gaderne hvilket kan forårsage stigende konflikter i det offentlige rum.
8. Det arbejde, som Muhabet med de specielle kompetencer laver med henblik på at få et større antal borgere nærmere det ordinære jobmarked og i uddannelse bliver ikke foretaget.
9. Den forebyggende hverdagsrådgivning (med tolkning og peer to peer) afhjælper at problemer løses før de vokser sig store og omkostningstunge for den enkelt og for hele samfundet. Dette vil ikke blive udført mere.

10. Et formodet øget pres på andre faggrupper indenfor f.eks. hjemmevejledere, Hjemløseenheden, Jobcentre og andet indenfor social- og sundhedsområdet.
11. En stor gruppe borgere vil miste deres springbræt til det øvrige samfund og til deres integration.
12. Den egenbetaling Københavns Kommune skal bekoste pr. indlæggelse i psykiatrien vil stige. Egenbetalingen er 8.722 kr. pr indlæggelse. Muhabets estimat er at Muhabet forebygger omkring 200 indlæggelser pr år. svarende til en besparelse på i alt 1.7 mio. kr. blot på dette område.
13. Det estimeres at ca. 30 af Muhabets brugere vil være nødsaget til at blive visiteret til et andet dagtilbud, hvilket vil betyde en meromkostning for kommunen på mere end en mio. kr.

Det kan således blive mere omkostningstungt for kommunen, hvis Muhabet ikke kan fortsætte sit forbyggende arbejde fra 2021 end at Muhabet bliver sikret en bevilling fra 2021 på 2.3 mio. kr. eller mere.

Muhabet

Bragesgade 8c
2200 København N.
Tlf. 36 72 65 83

Fremtidsfabrikken

Fremtidsfabrikken er et hus på Nørrebro, et væksthuse for unge københavnere, der kæmper med psykisk sårbarhed og sociale udfordringer. Fremtidsfabrikken er et enestående, rehabiliterende gruppeforløb i den københavnske socialpsykiatri. Fremtidsfabrikken er et gruppeforløb for målgruppen af **unge psykisk sårbare borgere i alderen mellem 18-30 år**. Vi har gennem 10 år tilbudt et længerevarende gruppetilbud, der med stor succes giver de unge mulighed for at blomstre og gro – 78 % gennemfører forløbet i 2019. Der findes ingen alternativer til Fremtidsfabrikkens strukturerede, intensive og helhedsorienterede gruppetilbud, der *både* indeholder et koncentreret fokus på den enkelte unges recovery, trivsel og personlige udvikling *og* et aktivt, rummeligt fællesskab med mulighed for spejling, træning af færdigheder og erfaringsdeling. Fremtidsfabrikken er næring og springbræt til et værdigt liv med gode relationer. Vi er en rehabiliterende indsats, der støtter en sund videreudvikling hos nogle af fremtidens voksne københavnere.

Gruppeforløbet kører over 24 uger med 20 timers ugentligt fremmøde, samt en 1 times individuel vejledning om ugen, hvilket giver en pladspris på **78,- kr. i timen**

Problematikker der kendetegner målgruppen:

- Psykiske sygdomme som skizofreni, depressioner, bipolare lidelser, personlighedsforstyrrelser, Aspergers syndrom og invaliderende angst
- Funktionel hjemløshed herunder sofasurving
- Lavt selvværd og -tillid
- Isolation og begrænset/manglende netværk
- Ensomhed
- En oplevelse af stå udenfor fællesskabet eller stå på sidelinjen og kigge ind på livet
- Socialinkompetence
- Ringe fysisk trivsel
- Misbrug – ofte i form af selvmedicinering
- En skæv døgnrytme og generelt manglende hverdagsstruktur
- Ingen tilknytning til hverken arbejdsmarkedet eller uddannelse
- En opgivende holdning til livet og til det at kunne blive en selvforsørgende borger

En koordineret indsats:

Vi har et tæt samarbejde med jobcentret eftersom den unges forsørgelsesgrundlag ofte er uddannelseshjælp, således at den unge i størst mulig udstrækning har ro til at koncentrere sig om det rehabiliterende forløb i Fremtidsfabrikken - får pause fra møder og aktiveringsopgaver i BIF-regi. Vi har derudover en bred samarbejdsflade til behandlingssteder, såsom OPUS og FACT-team, hjemmevejledere, udskrivningsmentorer mv. Dette for at samstemme og supplerer hinandens indsatser. Ligeledes inddrages pårørende, som den unge finder vigtigt i arbejdet for at nå deres personlige livsmål. Fremtidsfabrikken er en vigtig brik i en helstøbt og sammenhængende indsats på tværs af kommunale søjler og behandlings- og socialpsykiatri.

Fremtidsfabrikken ER unik!

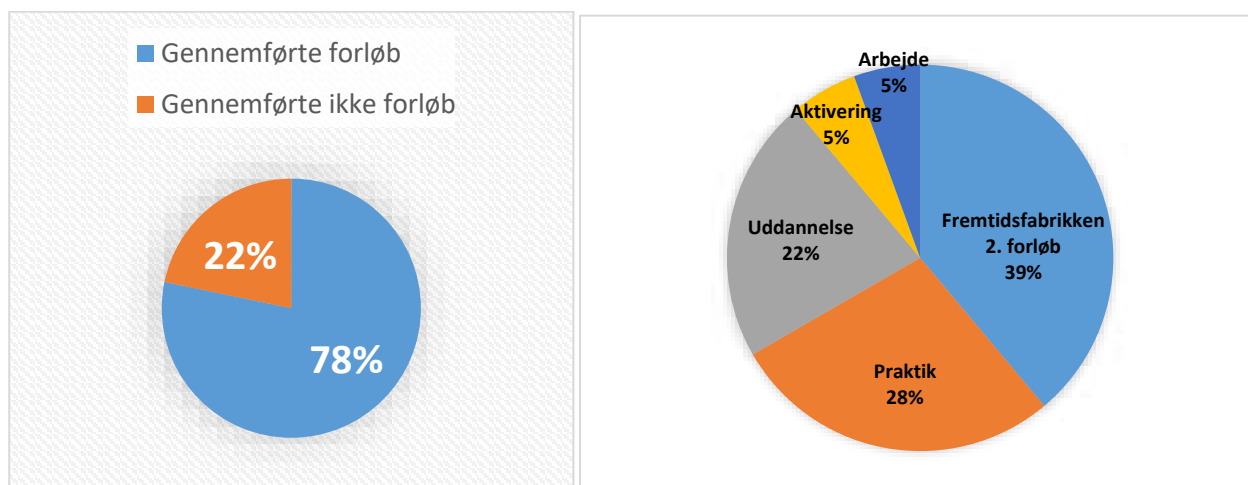
- Forløbets varighed og intensitet – der findes ikke andre forløb på 24 uger, 21 timer ugentligt til målgruppen
- Der har været en stabil effekt gennem 10 år – se de sidste 6 år nedenfor

- Fremtidsfabrikken er en samlet pakke med løbende optag indeholdende **undervisning i både psykisk og fysisk sundhed, 6 timers fysisk træning, personlig udvikling**, deltagelse i **demokratiske processer, individuel ugentlig vejledning**, et rummeligt og erfaringsudvekslende **fællesskab, socialfærdighedstræning** og **ture** af både kulturel, historisk som overlevelsesagtig karakter
- Undervisningen tager til stadighed udgangspunkt i de problematikker de unge har her og nu og opleves derfor som værende vedkommende og meningsfyldt – som en del af metoden beslutter de unge i fællesskab, hvad det næste emne skal være
- Gennem et ligeværdigt samarbejde fokuseres der både på den enkelte unges udvikling og på fællesskabets potentiale som udviklingsplatform
- Den unge bliver en aktiv deltager i fællesskabet fra dag et og står ikke længere alene

Det virker – Unge kommer i gang og videre i livet

Fremtidsfabrikken arbejder specifikt med §104 målsætningen om *forbedring af personlige færdigheder og af livsvilkårene*.

Til trods for at fællesnævnerne for gruppen er, at de ofte gennem flere år ikke har haft en hverdag i en social, kravstillende og struktureret kontekst, så lykkedes samarbejdet henover de 24 uger i langt de fleste tilfælde - hovedparten gennemfører hele forløbet. Ligesom størstedelen starter enten uddannelse eller praktik i forlængelse af endt forløb i Fremtidsfabrikken.

Jan.-dec. 2019.

	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Gennemførte forløb	78 procent	74 procent	70 procent	78 procent	58 procent	71 procent
Hvad laver deltagerne efter endt forløb?	22% i uddannelse 28% i praktik 10% i beskæftigelse 39% i 2. forløb	14% i uddannelse 19% i beskæftigelse 29% i praktik 5% sygemeldt 33% i 2. forløb	15% i uddannelse 20% i praktik 25% i beskæftigelse 5% sygemeldt	30% i uddannelse 11% i praktik 4% i beskæftigelse sygemeldt 52% i 2. forløb	31% i uddannelse 38% i praktik 16% i beskæftigelse 8% sygemeldt 8% i 2. forløb	15% i uddannelse 21% i praktik 39% i beskæftigelse 3% sygemeldt

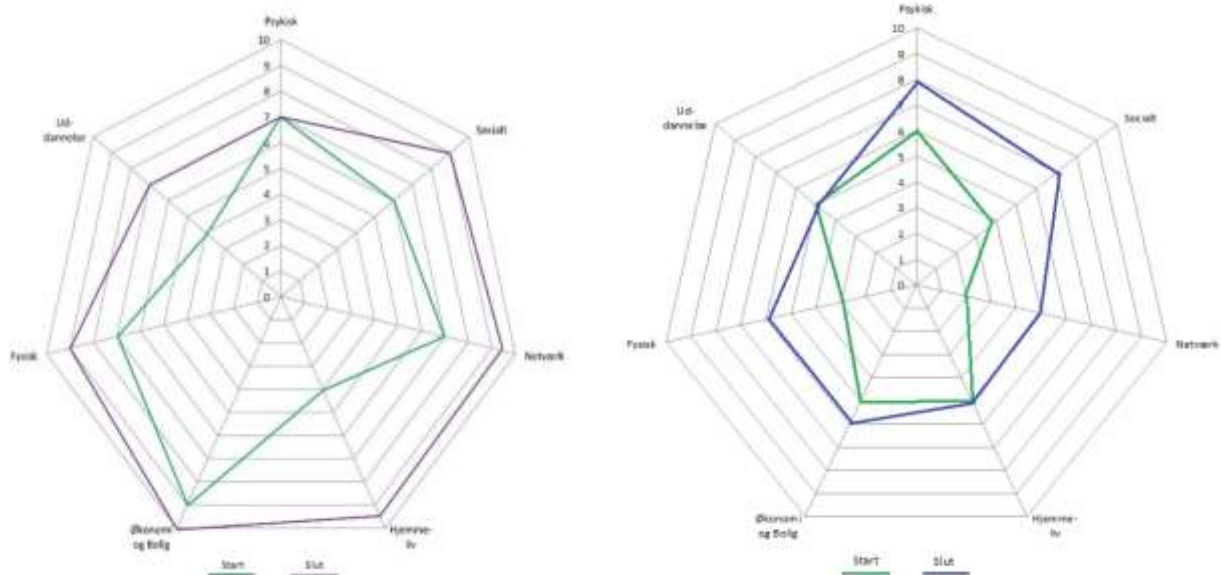
			35% i 2. forløb			21% i 2. forløb
--	--	--	-----------------	--	--	-----------------

Det virker – Unge oplever øget trivsel og personlig udvikling

Efter endt forløb oplever de unge:

- At have fået et større netværk – og de vigtigste tætttere på
- Et større selvværd og selvtillid – en fornyet tro på egne evner og kompetencer
- Et større fysisk velvære, at være i bedre form, bedre søvn, højnet kropsbevidsthed
- En bedre evne til at kende og håndtere psykiske symptomer og gøre brug af coping strategier
- En større motivation og evne til at leve et selvstændigt liv
- Mindre angst og mere overskud, samt at kunne økonomisere med sin energi
- En oplevelse af i større udstrækning at hvile i sig selv og tage sin plads i tilværelsen
- Bedre sociale kompetencer
- Føler sig bedre tilpas i sin lejlighed og magter de opgaver, der er ved at bo for sig selv eller sammen med andre
- Større afklaring ift. arbejde og uddannelse – ca. 40 % kommer direkte i uddannelse eller beskæftigelse efter endt forløb

Nedenfor ses en illustration af, hvordan to unge har udfyldt Fremtidsfabrikkens forandringskompas ved henholdsvis opstart og afslutning på kurset. Billedet viser, at de to unge på næsten samtlige parametre har oplevet øget trivsel – den grønne er før start, og den lilla/blå er ved afslutning.

Det virker – De unge oplever recovery

Recovery er et vigtigt element i Socialforvaltnings Grundfortælling og central for den enkelte unges proces i forløbet i Fremtidsfabrikken. Vi arbejder målrettet ud fra de fem faktorer¹, der er identificeret som væsentlige for recovery. De unge oplever det fx som det anføres i boks 1 og 2:

Boks 1. Håb og empowerment	Boks 2. Forbundethed
<i>"Håb er fremskridt – at se at det er muligt at rykke sig også selvom man har siddet fast i flere år. Empowerment for mig, er selv i højere grad at kunne forstå/lytte og bearbejde mine følelser så jeg ikke er så afhængig af andre."</i>	<i>"Jeg oplever forbundethed i undervisningen, når vi anerkender hinandens kampe, og udveksler erfaringer om emner, jeg ellers følte mig alene med."</i>

Konsekvenser hvis Fremtidsfabrikkens bevilling ikke forlænges:

1. Da Fremtidsfabrikken er unik, vil en stor del af målgruppen af psykisk sårbare unge københavnere slet ikke blive tilbudt intensiv støtte på et afgørende tidspunkt i livet
2. Der er stor risiko for, at den enkeltes mistrivsel forværres, isoleringen fortsætter og den personlige udvikling i retningen af at blive en selvstændig og selvforsørgende samfundsborger hindres
3. Fremtidsfabrikken er central i forhold til, at Københavns Kommune kan honorere tidlige og/eller forebyggende indsatser, der er essentielle i de formative år, som livet i ungdommen og i det spirende voksenliv er
4. Den forebyggende effekt ift. indlæggelser, som flere unge oplever under deres forløb i Fremtidsfabrikken, hvor de får et fast, stabilt holdepunkt i deres liv, vil forsvinde
5. Fremtidsfabrikken er et forbillede for gruppeforløb. Med lukning af Fremtidsfabrikken vil 10 års succes forsvinde - det længst eksisterende gruppeforløb i socialpsykiatrien – og vigtig viden vil gå tabt ift. den forestående opgave at skulle etablere gruppetilbud på alle AST fremover
6. Fremtidsfabrikken har leveret en *stabil* effekt i samtlige 10 år – dermed er gruppeforløbet ikke bare en døgnflue med et enkelt års succes - de ovenstående lagkager er således et billede, der har gentaget sig gennem alle 10 år
7. Der er stor risiko for et øget behov for andre støtteforanstaltninger ifa. hjemmevejledning, hjemmepleje, IPS, støttekontaktpersoner, jobcenterforløb, mentorer ol. hos hver enkelt af de unge
8. Fremtidsfabrikken får henvisninger fra såvel regionale tilbud som kommunale herunder anden aktør fra jobcentrene, fordi dét vi tilbyder, kan de ikke. Det vil derfor efterlade et hul i socialpsykiatrien, da ingen andre tilbyder det, Fremtidsfabrikken gør
9. Gruppeforløbet er populært og vi har til stadighed ventelister. På nuværende tidspunkt er den på 6

De unge siger:

"Havde jeg dog bare hørt om Fremtidsfabrikken noget før, så havde jeg sikkert været et helt andet sted i mit liv i dag" – Sofie

"Jeg så mig selv som verdens mest nederen menneske, og jeg tvivlede på, at jeg overhovedet var i stand til at komme i gang med en uddannelse. Det virkede utænkeligt, at jeg kunne blive normal igen. Men hos

¹ Forbundethed, Håb & Fremtidsoptimisme, Identitet, Måling og Empowerment. www.socialstyrelsen.dk (2017).

Fremtidsfabrikken mødte jeg andre unge, som var forskellige fra mig, men havde det til fælles, at de havde det svært. Og jeg kunne se, de var rigtige og hele mennesker, og jeg kunne lide dem. Så var det lettere at kunne lide mig selv, og føle, at jeg var også meget værd” – Asger

En pårørende skriver:

”Jeg gerne sige uendelig mange tak for den tid vores søn har gået hos Jer. De 24 uger har betydet store og gode refleksioner hos vores søn og har modnet ham meget. I var det lys i mørket som Dabeco gjorde os opmærksom på, og var lige det som han havde brug for efter mange måneders kamp for at få økonomisk hjælp efter at han ikke var kommet ind på studiet. Han har taget mindst 5 kg på i den tid han har gået på Fremtidsfabrikken, hvilket han også trængte til. Vi har fået en glad søn med tro på sig selv og et meget bedre selvværd. Han er droppet ud af sin angstdæmpende medicin, og hans far og jeg kan ikke få armene ned over at se, hvor stor en forskel de 24 uger har gjort. Gode venner/kammerater har han også fået. Jeg ved ikke hvad/hvordan I har gjort det, men I har gjort noget fantastisk. Endnu en gang tusind tak. Vores søn er i år kommet ind på drømmestudiet (kom ind på 2. ud af 3) og vil herefter besøge jer i Ungehuset til et parti skak mm”

En samarbejdspartner siger:

”Selv om Opus indenfor psykiatrien er et intensivt tilbud, så giver det ikke mulighed for at tilbyde et forløb, som det der kan tilbydes på Fremtidsfabrikken.

Vi henviser derfor gerne de mest sårbare unge til Fremtidsfabrikken recovery tilbud.

Tilbuddet giver tid til at reflektere over ønsker og muligheder, lære at mestre de symptomer den unge oplever, lære at forebygge tilbagefald, lære at varetage hverdagen og dens udfordringer, genopbygge tilliden til andre, genopbygge egne færdigheder og troen på at man har en fremtid.

I min optik supplerer Opus og Fremtidsfabrikken hinanden rigtig fint især til de allerskrøbeligste unge, som har så hårdt brug for at lære at håndterer en kompleks sygdom og dens følgevirkninger. Og lære at have håb for fremtiden.” – Tine Opus

Center Nørrebro

Ungehus CPH

Hørsholmsgade 20

2200 København N

Telefon: 30 69 25 91

Håndtering af påbud på det socialpsykiatriske område og flytning af udadreagerende borgere med svære psykiske lidelser

Se konsekvensbeskrivelse i Notat om bevillinger der udløber i 2020 (Bilag 2a).

Bevilling til Københavns Kommunes hjemløseindsats

Se konsekvensbeskrivelse i Notat om bevillinger der udløber i 2020 (Bilag 2a).

Borgere med handicap

Stigning i antallet af modtagere af en BPA-ordning

Se konsekvensbeskrivelse i Notat om bevillinger der udløber i 2020 (Bilag 2a).

Videreførelse af bevilling til Voksenklubben Lavuk

Det vil betyde at alle borgere fra Københavns kommune der benytter Voksen-klubben Lavuk, som er på Kørsel vil blive reduceret med en fremmødedag, så de kun tilbydes en klub aften om ugen. der vil også blive udmeldt 10 af det de meste resurse krævende medlemmer. Så det have ret store konsekvenser for den enkelte Københavner borger.

Leder af voksen-klubben Lavuk

Peter Sannemann

peter@lavuk.dk

+4526307716

Lavuk, kvalitet siden 1963

Overførsler mv.

Videreførelse af forhøjet vejledende rådighedsbeløb

Se konsekvensbeskrivelse i Notat om bevillinger der udløber i 2020 (Bilag 2a).